

Vreme: 09.10.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/intervju-milojko-arsic-otkazati-expo-bilo-bi-i-politicki-i-ekonomski->

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: INTERVJU Milojko Arsić: Otkazati EXPO bilo bi i politički i ekonomski neprihvatljivo

13349

Trenutno najveći ekonomski rizik za srpske javne finansije je Grad Beograd. Njegove finansije, visok deficit, gubici lokalnih javnih preduzeća, izostanak realizacije investicija... Dinar mora ostati još nekoliko godina stabilan, a nije isključeno da to bude i trajna politika. To je važno zbog makroekonomske stabilnosti. Inflacija mora biti niska, a deficit već u narednoj godini smanjen [...]

9. okt 2026. 07:00

Trenutno najveći ekonomski rizik za srpske javne finansije je Grad Beograd. Njegove finansije, visok deficit, gubici lokalnih javnih preduzeća, izostanak realizacije investicija... Dinar mora ostati još nekoliko godina stabilan, a nije isključeno da to bude i trajna politika. To je važno zbog makroekonomske stabilnosti. Inflacija mora biti niska, a deficit već u narednoj godini smanjen sa 3,5 na 2,5 odsto BDP-a.

Veliki **infrastrukturni** projekti čija realizacija je odmakla, trebalo bi da budu nastavljani. To ne znači da tokom njihove realizacije ne treba da se ispituje potencijalna korupcija, ukoliko postoje sumnje na nju. Sa druge strane, projekti koji nisu započeti, njih bi trebalo preispitati i utvrditi ekonomsku opravdanost njihove izgradnje. Otkazivanje EXPO 2027 bilo bi i politički i ekonomski neprihvatljivo.

Milojko Arsić, profesor beogradskog Ekonomskog fakulteta za Forbes Srbija govori o tome šta nas čeka posle 25. oktobra i rezultata vanrednih parlamentarnih izbora.

Zašto je Grad Beograd trenutno najveći rizik za javne finansije Srbije? Zar ne bi prestonica trebalo da bude stabilizator?

Budžet Grada Beograda ima veliki deficit. Rizik da se Beograd finansira iz republičkog budžeta kako bi se sanirala šteta je sve veći. Zato je i MMF insistirao na nezavisnoj analizi finansija grada. Tek ćemo videti šta će ta analiza pokazati i u kakvom su stanju finansije grada. Znamo da lokalna javna preduzeća posluju loše, da je deficit budžeta grada veliki, da GSP ima ogromne gubitke. Upitno je može li to preduzeće da nastavi da posluje ako je prevoz besplatan. I kada su investicije u pitanju, grad ima problema u njihovoj realizaciji. Postoje i sumnje da kasni sa nekim plaćanjima. Sve su to indicije da se taj problem mora urgentno rešavati.

Najveći rizik za javne finansije Srbije trenutno je Grad Beograd i njegov budžet

Ali kako će se rešavati? Ko će doneti odluku da se prevoz ponovo plaća. To je izrazito nepopularna mera kada jednom odlučite da on bude besplatan.

Slažem se da je nepopularna, ali pitanje je ima li alternative. I dokle će to moći tako. Neophodno će biti da se neki gradski projekti preispitaju, da se smanji trošenje iz gradske kase i da se uravnoteži budžet. To će biti bolni rezovi, ali neophodni. I druge lokalne samouprave imaju slične probleme, nije Beograd jedini. Ali one su mnogo manje, pa je samim tim i njihov problem manji. A i rizik po javne finansije države.

Rebalansom republičkog budžeta je deficit povećan na 3,5 odsto. Šta to znači za narednu godinu? Mora li se on smanjivati i na koji način?

Neophodno je smanjiti deficit na 2,5 odsto, ko god posle 25. oktobra bude na vlasti. Dobra stvar je što je ovogodišnji deficit toliki zbog odluke Vlade da uoči izbora deli novac kroz jednokratna davanja. Bez toga

Vreme: 09.10.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/intervju-milojko-arsic-otkazati-expo-bilo-bi-i-politicki-i-ekonomski>

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: INTERVJU Milojko Arsić: Otkazati EXPO bilo bi i politički i ekonomski neprihvatljivo

bi deficit i bio oko 2,5 odsto. Drugim rečima, smanjenje deficita neće zahtevati radikalne rezove kada je reč o rashodima, niti neophodnost da se povećaju neki porezi. Važno je samo da se odustane od jednokratnih davanja koja su politički popularna. I da plate i penzije rastu u skladu sa rastom BDP-a i inflacije, a ne da rastu brže od toga.

Ali ta davanja su postala praksa. Vlast je i ove godine obećala MMF-u da neće biti rasta penzija iznad zakonskog limita, pa je to obećala penzionerima već sutradan.

Zato što je to odličan način da pridobijete glasače. U narednoj godini valjda nećemo imati izbore, pa time ni bojazan da će opet biti jednokratnih ili vanrednih povećanja.

Kolika je verovatnoća da će budžet za 2027. uopšte biti usvojen do kraja godine?

To će zavisiti od toga kojom brzinom će se formirati Vlada, odnosno konstituisati Skupština. Ali ukoliko ne bude usvojen, u prvim mesecima naredne godine imaćemo privremeno finansiranje, odnosno preslikan budžet iz ove godine.

Mora li naredna Vlada, ko god da je čini, odustati od smanjenja akciza na gorivo, jer to donosi manje prihode?

Akcize će se vratiti na zakonski nivo tek kada se stabilizuje cena nafte na pretkriznom nivou. Ali za smanjenje deficita u odnosu na ovu godinu verovatno će biti dovoljno da se prekine sa jednokratnim davanjima i odustane od većeg povećanja rashoda na plate i penzije, jer ta dva troška čine oko 45 odsto rashoda države. Naravno to je pod uslovom da se na pojavi potreba za saniranjem budžeta Beograda kao i pomoć javnim preduzećima poput EPS-a i Telekomu.

Jesu li ova dva preduzeća toliko problem?

EPS već sada ima probleme sa proizvodnjom i nedovoljnim ulaganjima u nove kapacitete. Investicioni planovi tog preduzeća i podsticaj veće proizvodnje se moraju analizirati i rešavati, baš kao i reformisanje EPS-a. Što se tiče Telekomu, on ima ozbiljan problem sa dugovima. To je preduzeće koje vlast zloupotrebljava da bi imala dominaciju na medijskom tržištu i u medijskom prostoru. To nema nikakvo ekonomsko, već isključivo političko opravdanje.

Troškovi za infrastrukturu su postali treći najveći trošak budžeta. Ali poslednjih godina i tu imamo paradoks. Umesto da budu najzdraviji način trošenja javnog novca, i ti rashodi su postali rizični jer se mnogo zadužujemo za infrastrukturu, a cene tih projekata rastu nekada i drastično. Šta sa tim?

Apsolutno smatram da je potrebno nastaviti sa realizacijom [infrastrukturnih](#) projekata koji su već započeti ili su u odmakloj fazi. Nema nikakvog ekonomskog opravdanja da se oni sada prekinu, ukoliko bi se vlast promenila. To, naravno, ne isključuje istragu moguće korupcije na svakom od tih projekata, ukoliko se sumnja da postoji korupcija. Tek najavljene projekte, one kod kojih nisu potpisani ugovori, treba revidirati, odnosno korigovati ili odložiti ako se ispostavi da nisu prioritetni.

Praksu koja postoji poslednjih godina da se ti projekti ugovaraju direktno sa državama i izvođačima trebalo bi prekinuti. Izbor prioriteta bi trebalo da proistekne iz studije troškova i koristi i da prođe uvid stručne javnosti. Isto tako neophodno je prekinuti ugovaranje bez tendera i javnog poziva. Ali i tu je neophodno da se sprovođenje tendera unapredi. Ako se tender sprovodi tako da je unapred namešten ili je sačinjen nestručno, onda na kraju dobijemo isti rezultat. I da imamo i da nemamo tender. Dakle, nije važno samo imati tender reda radi, nego da on zaista donese rezultat. A to je izbor najboljeg izvođača po svim kriterijumima. Jer to je jedini način da se budžetski novac troši efikasno i ekonomski opravdano. Direktno pregovaranje je brže, ali je tenderski način izbora potencijalno manje koruptivan i jeftiniji. Ali samo pod uslovom da tenderska procedura bude dobro urađena.

Nova.rs/Nemanja Jovanović

Smatrate li da je moguće prekinuti tu praksu direktnog ugovaranja sa državama. Počela je od sporazuma sa Rusima oko Južnog toka i NIS-a, danas je postala pravilo, ne izuzetak.

I te činjenice političari zloupotrebljavaju. Kada ministar finansija Siniša Mali spočitava prethodnoj vlasti da je prodala NIS Rusima, ne govori celu istinu. Dogovor sa Rusima pravila je Vlada Vojislava Koštunice, kasnije je to podržao i DS, odnosno predsednik države Boris Tadić. Ali istina je i da gotovo sve opozicione stranke podržale taj dogovor. Uključujući i Srpsku radikalnu stranku koja je tada kritikovala protivnike sporazuma sa Rusijom i takve prodaje NIS-a.

To je bio početak. Danas imamo sporazume sa raznim državama i na osnovu njih ne primenjujemo domaće zakone. Kako sa tim prekinuti bez političkih posledica?

Direktno ugovaranje je sistemska korupcija. Vlada napravi ugovor sa stranim izvođačem na osnovu sporazuma sa zemljom iz koje je taj izvođač. On ima uslov da izabere domaće podizvođače ali su to uglavnom firme bliske režimu. Onda ti podizvođači biraju svoje podizvođače i oni često deo dobijenog novca vraćaju vladajućoj stranci. To je klasična sistemska korupcija.

Vreme: 09.10.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/intervju-milojko-arsic-otkazati-expo-bilo-bi-i-politicki-i-ekonomski>

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: INTERVJU Milojko Arsić: Otkazati EXPO bilo bi i politički i ekonomski neprihvatljivo

Direktnim ugovaranjem političari iz Srbije traže podršku i naklonost stranih zemalja i njihovih lidera. Drugo, direktnim ugovaranjem političari iz Srbije traže podršku i naklonost lidera tih zemalja. Primera radi, nabavka rafala, koncesija za beogradski aerodrom, sve je to potreba da se obezbedi politička podrška lidera Francuske. Ali sa takvom praksom se mora prekinuti. Kompanije iz tih zemalja moraju i ovde da se ponašaju onako kako bi se ponašale u sopstvenoj zemlji.

Poslednji primer direktnog ugovaranja su najavljeni pregovori sa američkom kompanijom Behtel o izgradnji Đerdapa 3.

Upravo tu se jasno vide rezultati takve prakse. Ugovarate Behtel na osnovu energetskog sporazuma dve zemlje. A Behtel u Srbiji gradi **auto-put** koji je skuplji tri puta nego što je prvobitno ugovoreno. I naravno da je za Behtel unosno da to bude **auto-put** ili digitalni put, ali da li je unosno za Srbiju. Ili je za nas bilo dovoljno da to bude brza saobraćajnica koja bi mnogo manje koštala. To je praksa sa kojom se mora prekinuti. Jer taj novac koji ćemo potrošiti na Moravski **koridor** mogli smo upotrebiti na mnogo bolji način. Na primer, za neke lokalne puteve, komunalnu infrastrukturu, za zdravstvo ... To su dilovi sa velikim državama i njihovim liderima koji su dobri za sve osim za naše građane. Nas koštaju. Najčešće mnogo više nego što bi trebalo.

Dilovi sa velikim državama i njihovim liderima su dobri za sve osim za naše građane. Naš koštaju više nego što bi trebalo.

Čuli smo prethodnih dana kako bi projekat EXPO 2027 trebalo ukinuti ukoliko se promeni vlast.

To je neprihvatljivo iz više razloga. Najpre, Srbija je preuzela međunarodnu obavezu da organizuje tu izložbu. Veliki broj država je prijavio učešće na toj manifestaciji. I bilo bi neozbiljno otkazati takav događaj. Dodatno, takva odluka nije ni ekonomski opravdana. Jer, EXPO je u završnoj fazi, u njega je uloženi veliki novac. I jedini period kada će on biti isplativ kao projekat jeste u vreme održavanja. Prekinuti ga značilo bi bacanje tog novca. To nema nikakvog ekonomskog rezona.

Da ne govorimo da bismo bili suočeni sa potencijalnim tužbama i međunarodnim, ali i privrede koja učestvuje u realizaciji ovog događaja i sa kojom su sklapani ugovori. Naravno ovo ne isključuju pokretanje istrage o postojanju korupcije prilikom ugovaranja poslova za izgradnju objekta i drugih sadržaja u okviru EXPO 2027.

Izgradnja infrastrukture finansira se iz zaduživanja. Pošto vlast voli da poredi 2012. i ovu godinu, dug je povećan za to vreme sa 17,7 milijardi evra na gotovo 40 milijardi evra. Doduše, udeo u BDP-u je smanjen sa 50,8 odsto na 43,3 odsto. Ali nije li isticanje ovih brojeva zapravo zloupotreba statistike jer visina duga i njegov udeo su samo mali deo slike?

Što se tiče javnog duga, odnosno njegovog udela u BDP-u on je najveći bio tokom 2015. godine, dakle za vreme ove vlasti. Tačno je da je Srbija trebalo da sprovodi fiskalnu konsolidaciju već 2012. ali ne zbog visine javnog duga već zbog velikog deficita. Ipak, vlast SNS-a to nije odmah uradila, već tri godine kasnije. Od avgusta 2012. do kraja 2015. se zadužila gotovo 10 milijardi evra. To su činjenice kada govorimo o brojevima.

Za javni dug je osim njegove visine izuzetno važno i po kojoj ceni se mi zadužujemo. Poređenja radi, naš trošak za kamate je 1,8 do dva odsto vrednosti BDP-a. Neke razvijene zemlje koje toliko izdvajaju za kamate imaju učešće duga u BDP-u dva puta veće nego mi. Znači, naš udeo je 43,3 odsto BDP-a, a neko ko ima 80 odsto udeo izdvaja za kamate isto. Jer se mi zadužujemo mnogo skuplje nego neke druge zemlje. Zato nije dovoljno upoređivati samo puke brojeve.

Trošak Srbije za kamate je isti kao kod nekih zemalja koje imaju duplo veće učešće duga u BDP-u od Srbije, jer se mi zadužujemo skuplje.

Na kraju naravno da je važno i na šta trošimo taj novac. Da li se zadužujemo za nešto što je tekući rashod, da bismo delili građanima novac ili se zadužujemo za javna ulaganja koja bi trebalo da donesu ekonomski rast.

Još jedna česta tema u kampanji je politika kursa i kakav će kurs biti u narednom periodu. Možemo li očekivati drastično slabljenje dinara?

To je isto zloupotrebjeno u kampanji. Uveren sam da dinar mora ostati na približno sadašnjem nivou najmanje još nekoliko godina, a nije isključeno da politika približno fiksnog kursa bude trajno opredeljenje NBS. Zato što je jedan od najvažnijih zadataka države očuvanje makroekonomske stabilnosti, a to znači da Narodna banka Srbije u saradnji sa Vladom mora da obezbedi nisku inflaciju. Da bi to mogla da uradi, dinar je potrebno da ostane stabilan. I država i privreda i građani su u ogromnoj meri zaduženi u stranoj valuti, i slabljenje dinara imalo bi velike posledice u tom smislu. Osim stabilnosti kursa važno je da zarade rastu u skladu sa rastom produktivnosti, kako rast troškova poslovanja ne bi formirao inflacione pritiske.

Vreme: 09.10.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/intervju-milojko-arsic-otkazati-expo-bilo-bi-i-politicki-i-ekonomski->

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: INTERVJU Milojko Arsić: Otkazati EXPO bilo bi i politički i ekonomski neprihvatljivo

Dinar mora ostati na približno istom nivou kao danas najmanje još nekoliko godina

Ali Vlada većim davanjima potpiruje inflaciju?

Zato je važno da nema raskalašne fiskalne politike i da deficit bude mali. Jer se takav način utiče na manju tražnju, a to pomaže održavanju niske inflacije. Zadatak fiskalne vlasti je da pomogne monetarnoj da inflacija bude niska, a ne da joj odmaže.

tagovi

